



Redelijk snel toch weer een nieuwsbrief!

We hebben voldoende te melden en met het begin van het nieuwe jaar en het voorjaar weer in zicht kriebelt het om het over onze mooie hobby te hebben!

In de vorige nieuwsbrief (oktober) ontbrak een stukje dat al lang binnen was, in mei al gestuurd, maar dat helaas buiten beeld was geraakt. Het is een leuk verslag van onze mooie vogeltocht in het Wieden/Weerribben gebied, gemaakt door Janny Kleefman. Uiteraard nu wel opgenomen, lees het dus met aandacht!

Contactpersoon nieuwsbrief: Bob Hogeveen

Stuur je inbreng naar: [nz@ivn-zuidlaren.nl](mailto:nz@ivn-zuidlaren.nl)

### Planning activiteiten

Een actueel overzicht van ons programma is te vinden op de IVN-website (bij Vogelwerkgroep), maar voor het gemak hieronder weer even het overzicht voor de komende periode. Hou er rekening mee om in verband met eventuele aanpassingen de website te raadplegen. Ook zullen activiteiten natuurlijk per keer weer aangekondigd worden via een emailbericht aan alle leden van de werkgroep, met daarbij nadere informatie en de mogelijkheid tot aanmelding.

Datum	Omschrijving
21 januari	Excursie Hunzedal  Opgave bij Gerard: <a href="mailto:g.j.dekker@me.com">g.j.dekker@me.com</a>
12 februari	Excursie Lauwersmeer  Opgave bij Bob: <a href="mailto:bob.hogeveen@hetnet.nl">bob.hogeveen@hetnet.nl</a>
18 maart	Excursie/telling Noordlaarderbos  Opgave bij Gerard: <a href="mailto:g.j.dekker@me.com">g.j.dekker@me.com</a>
23 april	Excursie (Omgeving Zuidlaren, voor alle IVN-leden)
20 mei	Excursie (nog te bepalen)
25 juni	Excursie (nog te bepalen)

### Meerdaagse activiteiten

Plannen voor meerdaagse excursies in 2023 zijn er nog niet concreet. Het lijkt erop dat we geen meerdaagse in het voorjaar doen en dat een paar dagen Texel in het najaar wel weer erg aantrekkelijk is. Info volgt natuurlijk zodra we wat meer weten en te melden hebben!



Voor Tusschenwater even een tussenpauze. Het is winter, de prachtige wintergasten brilduiker en nonnetje zijn weer te zien, evenals grote hoeveelheden smienten. Ga zeker eens kijken!

In het voorjaar begint de broedvogelinventarisatie weer en tegen die tijd zullen we ook wel weer wat horen over Noordma.

Wordt vervolgd!

### Veldleeuwerik - de Vogel van Zuidlaren

Op de vogelwerkgroepavond van 17 maart 2022 is de veldleeuwerik als vogel van Zuidlaren gekozen. Na 2 stemmingsrondes, een nek-aan-nek race met de zwarte specht, is het vrolijke vogeltje uitgeroepen tot onze Vogel van Zuidlaren. Bob heeft van het vliegbeeld van de veldleeuwerik een prachtig logo gemaakt.

De vraag is die avond gesteld om met de veldleeuwerik als onderwerp iets meer te doen. We hebben er over gedacht om iets met waarnemingen te gaan doen, bijvoorbeeld het verzamelen van waarnemingen van de veldleeuwerik in de omgeving van Zuidlaren. Tot nu toe zijn we er echter niet concreet mee aan de slag gegaan. Dit nieuwe jaar inspireert hopelijk enthousiaste vogelwerkgroepleden om weer mee te denken en creatief te worden!

Tellingen, een kort verhaal over de veldleeuwerik voor de nieuwsbrief, de veldleeuwerik als onderwerp in je hobby: tekenen, schilderen, fotograferen, vogel breien (zie YouTube Arne en Carlos: 'Knitting a bird'), houtbewerking, beeldhouwen, borduren of noem maar op...

In een groepje of solo, alles kan...

Alles om de veldleeuwerik meer op de kaart te zetten, bijvoorbeeld voor een tentoonstelling, jubileum, wedstrijd, of verkoop op de Markt van Melk en Honing of...

Deel je idee met ons, via Gré ([heusd001@kpnplanet.nl](mailto:heusd001@kpnplanet.nl)) of Bob.

*Gré van Heusden*

## KNJ-prijsvraag

In de kerst/nieuwjaarskaart die we namens de Vogelwerkgroep hebben verstuurd zat een 'leerpunt'. De vraag daarbij was wie dit leerpunt kon benoemen.

**Tea Snippe** kwam al snel en als eerste (en enige!) met het juiste antwoord:

*'Tja, het leerpunt. Ik hou het erop dat de hoeveelheid geel die je op de snavel kunt zien niet direct tot de conclusie moet leiden of het een wilde of kleine zwaan is. Op de afbeelding is bij de linker zwaan een deel van het geel op de snavel verstopt achter een dun laagje aarde. Bij bepaling van wilde of kleine zwaan ook letten op een ander kenmerk, zoals korte of lange hals.*

*Dus bij het bepalen van welke vogelsoort je ziet niet over één nacht ijs gaan.'*

Helemaal goed dit antwoord! En zelfs nog 'extra' goed, want het ging om het onderscheid tussen wilde en kleine zwaan, maar Tea trekt het terecht breder met de opmerking dat het geldt voor elke vogelwaarneming: Niet te snel een conclusie trekken!

Een **eervolle vermelding** is er ook voor Adri en Hilly Akkerman:

Adri kwam met de snelste reactie maar had helaas het leerpunt niet goed benoemd. Wel heel toepasselijk het leerpunt geïllustreerd met deze overweging:

*'Het leermoment, tja, ik zie een Kleine en een Wilde Zwaan. Maar die Kleine heeft wel erg weinig geel op de snavel, het zal een juveniel zijn...En zo op het oog lijken de twee nog even groot ook, dus ik zal wel een fout leermoment hebben benoemd.'*

Hilly krijgt ook een **eervolle vermelding** voor het initiatief om vetbollen te gaan maken en op te hangen met hun groep 'Buurttuin', in de tuin rondom het wijkcentrum van de buurt waar zij wonen. Door de kou en vorst konden er geen tuinwerkzaamheden plaatsvinden en dit is natuurlijk een supermooi alternatief!

## Excursie Wieden en Weerribben

7 mei 2022, verslag door Janny Kleefman

Op zaterdag 7 mei reden we met 15 vogelaars rond 8 uur vanuit Zuidlaren naar Meppel. Daar stapte Gustaaf, de gids voor deze dag, in om ons door het fraaie landschap van de Wieden en de Weerribben te leiden. Er is een rondje van zo'n 65 kilometer uitgestippeld met vele mooie vogelkijkplekken. Het rijden door het waterrijke gebied met zijn afwisselende natuurlandschappen en pittoreske plaatsjes als Blokzijl en Zwartewater is een beleving op zich. Wat is het hier mooi! Het weer is ideaal, er is weinig wind en de temperatuur is een zeer aangenaam.

De eerste stop is bij de Auken, daar zien we o.a. prachtige purperreigers en lepelaars. En we horen de koekoek. Daarna kijken we vanaf de Twitterhut naar een aangelegde oeverwaluwand, waar af en aan wordt gevlogen om nesten te bouwen.

Michiel deelt met ons de prijs die hij heeft gewonnen met het geven van de juiste naam aan de geheimzinnige vogel (aalscholver was het toch?) in een vorige nieuwsbrief. Dat gaat erin als koek...

In de omgeving Wetering/Nederland worden we getraakteerd op het gezang van 2 nachtegalen. Wat een geschenk! In bezoekerscentrum de Wieden in Sint Jansklooster vertelt een dame van Natuurmonumenten interessante wetenswaardigheden van het gebied. Daarna kijken we of de zwarte sterns die in de verte gesignaleerd zijn door één waarnemer er daadwerkelijk zitten. Het lijkt er niet op tot we verder willen lopen en tot grote vreugde van iedereen de zwarte sterns zich toch nog uitgebreid laten zien. Gelukkig is de waarneming nu door vrijwel iedereen bevestigd. Intussen is er op een andere plek een Koninginnepage gespot, ook mooi. Helaas dook ze weg in het gras, waardoor niet iedereen haar heeft kunnen zien.

De reis gaat verder via de bijzondere buurtschap Zwartewaterklooster naar de laatste kijkhut van vandaag, de Olde Maten. Hoe fanatiek iedereen ook staat te spotten (zie foto), veel is er niet te zien. Maar dat maakt niet uit, er is nog wel wat bij te kletsen en we hebben al heel veel gezien en gehoord vandaag. Wat mij nog opviel is dat de Koekoek

zich op bijna alle stops liet horen en ook vaak zien.

De lijst van waargenomen vogels telt 66 soorten. Naast vogels zagen we insecten, libellen, vinders en heel veel ontluikend groen en bloeiende planten. De dag eindigt met een zeer verdiend dankwoord aan Gustaaf. Het 'niet alledaagse vogelaarsuitje' is meer dan geslaagd.

Foto: Janny Kleefman



## Excursie Friesche veen en Hoornseplas

20 november 2022, verslag door Gré van Heusden

Een week van tevoren waren barre weersomstandigheden voorspeld voor de 20e november waarop de VWG-excursie rond het Friesche Veen en Hoornseplas gepland was. Dagelijks werd de voorspelling ietsje beter, minder vorst, minder regen en zowaar zaterdag leek het erop dat het van 7 tot 12 uur droog zou blijven.

Zondagochtend 9 uur stonden acht mensen dik ingepakt bij enkele graden boven nul bij De Braak en zijn op pad gegaan over het fraaie landgoed met vijver naar het Friesche Veen. Gerard hoorde onderweg het geluid van de waterral, we zagen gefladder van vinken, mezen en puttertjes. In de vogelhut lukte het net met zijn achten om wat uitzicht op de vele eenden te krijgen. Het geluid van de ijsvogel werd herkend en later ontdekten we twee ijsvogeltjes, achterelkaar vliegend over het veentje, en later dichtbij op een tak zittend. Dat maakte de dag al goed! Acht soorten eenden, waaronder een vrouwtje nonnetje, scoorden we daar.

Op de terugweg had een bever het pad bewerkt waar we overheen moesten stappen.

Na koffie met koek van Margriet: naar de Hoornseplas. De sanitaire voorziening van het restaurant was top. De jonge kuifeendjes leken daar wat modderig, maar de viezigheid scheen normaal te zijn bij jonkies. Een aalscholver slokte tot onze verbijstering een heel forse vis op, vele op het gras rustende smienten, de negende eendensoort (een groepje tafeleenden) en vele meerkoetjes maakten de wandeling rond de Hoornseplas prettig en compleet. Al met al een plezierige VWG-ochtend.



## 50 jaar SOVON

### Vogels op de kaart zetten met Liveatlas!

Dit jaar bestaat SOVON 50 jaar. Daar hoeven wij geen aandacht aan te schenken, dat doet SOVON zelf wel. Wat wel aardig is om te vermelden is de challenge die SOVON bedacht heeft om dit lustrum te vieren: 'Zet vogels op de kaart'.

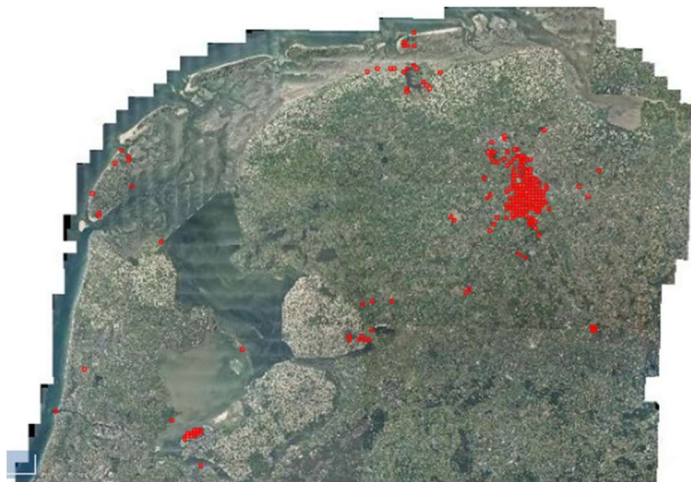
Deze challenge is gekoppeld aan het project 'Liveatlas'.

Ik wilde al langer iets over Liveatlas vertellen want het is een leuk en interessant project van SOVON, waar ik sinds de start (eind 2018) actief aan mee doe.

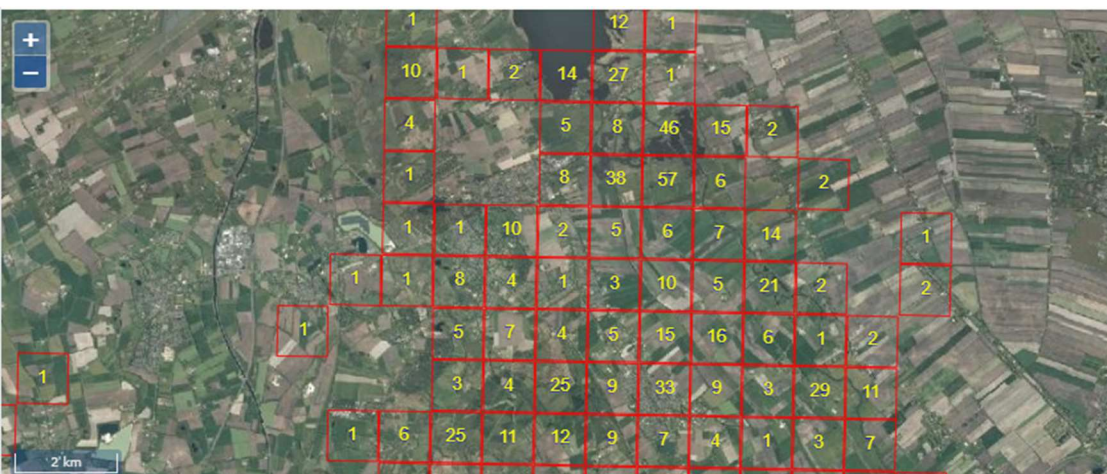
Even kort toegelicht en ter illustratie: Het gaat er om km-hok/uur tellingen te doen waar je maar wilt en wanneer het maar uitkomt. Het begrip km-hok/uur wordt zeer ruim genomen. De voorkeur is om in ongeveer 1 uur in 1 km-hok alle soorten te tellen. Maar onder de noemer 'variabele tijd/variabele dekking' kun je alle kanten op qua tijd en plek.

De resultaten worden direct vertoond op de Liveatlaspagina van SOVON ([liveatlas.nl](http://liveatlas.nl)), o.a. in een grafiek per soort met trefkans. Ga zeker eens kijken!

Uiteraard kun je je eigen waarnemingen mooi terugzien, in een lijst, maar ook op de kaart. Hieronder bijvoorbeeld de door mij getelde km-hokken (rood) voor (een deel van) Nederland.



Als je inzoomt kun je o.a. ook zien hoe vaak je een kmhok geteld hebt, het kaartje hieronder laat mijn tellingen in onze directe omgeving zien:



Maar nu de challenge!

SOVON heeft op de km-hokkenkaart van Nederland vogelfiguren geprojecteerd, figuren die dus samengesteld zijn uit km-hokken. Bij een Liveatlas telling van zo'n km-hok wordt dit hok paars gekleurd, vergelijkbaar met de gewone kaart waar de getelde km-hokken rood gemaakt worden (zie hiernaast). Het idee is dan natuurlijk om gedurende dit jaar de vogelfiguren zoveel mogelijk in te kleuren door tellingen te doen.

Hieronder de kaart met figuren zoals die 1 januari gestart is:



Het is zeker een leuk idee en uitdaging om aan mee te doen. Vooral is het aantrekkelijk om in eigen omgeving de km-hokken van een vogelfiguur te tellen. Er zijn natuurlijk wat bedenkingen, kijk maar naar de grauwe kiekendief die over Groningen en onze omgeving geprojecteerd is. Ik heb nu een deel van de kiekendief geteld in eigen omgeving, maar ik ga echt niet al die km-hokken in Noord-Groningen bezoeken en tellen om die vleugelpunt in te vullen... Dat moet dus door andere Liveatlastellers gedaan worden. Ik ben erg benieuwd hoe dit uitpakt tegen het einde van dit jaar!

Op de volgende pagina de kaart met de actuele situatie (voor een deel van Nederland, per 13 januari). In de omgeving Zuidlaren/Annen kun je mooi de paarse vakken zien die ik sinds 1 januari geteld heb 😊

Bob Hogeveen



Kijk, er is nog ruimte...  
Stuur ook eens een leuk en/of  
interessant stukje in, of een  
leuke foto.  
Dan kunnen we volgende keer  
misschien zo'n pagina vol  
maken!